

Concursul de Matematica Upper.School editia 2019

Etapa I - Clasa a 5-a

Lista de probleme

PROBLEMA 1 / 10

punctaj: 10

Se consideră numerele

$$a = \underbrace{1111\dots1}_{2019 \text{ cifre}} + \underbrace{2222\dots2}_{2019 \text{ cifre}} + \dots + \underbrace{9999\dots9}_{2019 \text{ cifre}}$$

$$b = 9 + 99 + 999 + \dots + \underbrace{9999\dots9}_{2018 \text{ cifre}} + 2019$$

i) Care este **câtul** împărțirii lui a la b ?

Raspuns corect: 45

punctaj: 5

ii) Care este **restul** împărțirii lui a la b ?

Raspuns corect: 0

punctaj: 5

Solutie:

$$b = 9 + 99 + 999 + \dots + \underbrace{9999\dots9}_{2018 \text{ cifre}} + 2019$$

$$\Rightarrow b = 1 + 10 + 100 + \dots + 10^{2018}$$

$$\Rightarrow b = \underbrace{1111\dots1}_{2019 \text{ cifre}}$$

$$a = \underbrace{1111\dots1}_{2019 \text{ cifre}} \cdot (1 + 2 + \dots + 9) = 45 \cdot b$$

Răspuns:

i) 45

ii) 0

PROBLEMA 2 / 10

punctaj: 10

Care este cel mai mic număr natural de 7 cifre care se termină în 2019 și se poate scrie ca sumă a nouă numere naturale consecutive?

Raspuns corect: 1052019

Solutie:

$$\overline{abc2019} = (x-4) + (x-3) + \dots + (x+3) + (x+4)$$

$$\Rightarrow \overline{abc2019} = 9x \Rightarrow \overline{abc2019} = M_9$$

$$\Rightarrow (a+b+c+2+0+1+9) : 9$$

Pentru ca numarul sa fie minim este necesar ca $a+b+c$ sa fie minim

$$\Rightarrow a+b+c = 6$$

Numarul minim este 1052019.

Răspuns: 1052019

PROBLEMA 3 / 10

punctaj: 10

Câte numere naturale de trei cifre, nu toate egale, care coincid cu răsturnatele lor, se pot forma folosind cifrele 1, 2, 3, 4, 5?

Raspuns corect: 20

Solutie:

Numerele cautate sunt de forma $\overline{aba}$.

Pentru cifra a avem 5 posibilitati diferite de a o completa, iar pentru b avem 4 posibilitati. Sunt 20 de numere care corespund cerintei.

Răspuns: 20

PROBLEMA 4 / 10

punctaj: 10

Suma a trei numere naturale este 2019. Dacă împărțim fiecare număr la același număr natural n obținem câturile 11, 19, respectiv 27 și același rest nenul. Știind că restul este divizibil cu 3, să se afle valoarea celui mai mare dintre numere.

Raspuns corect: 945

Solutie:

$$a = 11 \cdot n + r, 0 \leq r < n$$

$$b = 19 \cdot n + r, 0 \leq r < n$$

$$c = 27 \cdot n + r, 0 \leq r < n$$

$$\Rightarrow a + b + c = 57n + 3r \Leftrightarrow 2019 = 57n + 3r$$

$$\Rightarrow 57n < 2019 \Rightarrow n \leq 35$$

$$\text{Pe de alta parte } 57n + 3r < 57n + 3n = 60n \Rightarrow 2019 < 60n \Rightarrow n \geq 34$$

Pentru $n = 34$ obținem $r = 27$ iar pentru $n = 35$ obținem $r = 8$, care nu este divizibil cu 3.

Asadar, $n = 34$ si $r = 27$, iar cel mai mare dintre numere este $c = 27 \cdot 34 + 27 = 945$

Răspuns: 945

PROBLEMA 5 / 10**punctaj: 10**

Pentru șirul de numere 1, 2, 3, ..., 300 aplicăm următoarele transformări:

- primii trei termeni rămân neschimbați,
- pe fiecare dintre următorii trei termeni îi înlocuim cu numărul 3
- fiecare din următorii trei termeni rămân neschimbați
- pe fiecare dintre următorii trei termeni îi înlocuim cu numărul 3
- și așa mai departe

i) Câți termeni din noul șir sunt egali cu 3?

Raspuns corect: 151

punctaj: 5

ii) Care este suma termenilor din noul șir?

Raspuns corect: 22800

punctaj: 5**Solutie:**

i) La fiecare secvența de 6 numere consecutive, începând cu secvența 1, 2, 3, 4, 5, 6, trei dintre numere se transformă în 3.

$300 = 6 \cdot 50$, adică avem câte 50 de secvențe complete de câte 6 numere, fiecare cu câte 3 numere egale cu 3, iar prima secvență conține 4 numere egale cu 3. În total
 $50 \cdot 3 + 1 = 151$

ii) În șir rămân numerele de forma $6k + 1$, $6k + 2$, $6k + 3$, unde k ia valori de la 0 la 49 și 150 de numere egale cu 3.

Suma este $S = 150 \cdot 3 + (1 + 295) \cdot 50 : 2 + (2 + 296) \cdot 50 : 2 + (3 + 297) \cdot 50 : 2$
 $\Rightarrow S = 22800$

Răspuns:**i) 151****ii) 22800****PROBLEMA 6 / 10****punctaj: 10**

Un bijutier are câte o greutate de 1g, 2g, 3g, ..., 10g cu care lucrează. Bijutierul are un cântar cu două talere cu care poate compara greutatea. Spunem că are o reușită cu 3 greutăți dacă folosește 3 greutăți care se echilibrează pe cântar. De exemplu, dacă pune o greutate de 10g pe un taler și pe altul una de 4g și una de 6g atunci are o reușită cu 3 greutăți.

i) Care este numărul maxim n de greutateți, din cele 10 disponibile, cu care bijutierul poate avea o reușită cu n greutateți?

Raspuns corect: 9

punctaj: 5

ii) Care este numărul total de reușite cu 3 greutateți pe care îl poate avea bijutierul?

Raspuns corect: 20

punctaj: 5

Solutie:

i) Suma tuturor greutatilor este $1g + 2g + \dots + 10g = 55g$ care este numar impar, deci nu se poate obtine o reusita cu 10 greutati.

Pentru $n = 9$ exista exemplul $2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 8 + 9 + 10$

ii) Reusitele cu 3 greutati sunt:

$$1 + 2 = 3; 1 + 3 = 4; \dots; 1 + 9 = 10$$

$$2 + 3 = 5; 2 + 4 = 6; \dots; 2 + 8 = 10$$

$$3 + 4 = 7; 3 + 5 = 8; \dots; 3 + 7 = 10$$

$$4 + 5 = 9; 4 + 6 = 10$$

In total 20 de reusite cu 3 greutati.

Răspuns

i) 9

ii) 20

PROBLEMA 7 / 10

punctaj: 10

Aflați ultimele 4 cifre ale numărului $a = 2^{2019} - 2^{2013} - 2^{2012}$

Raspuns corect: 2000

Solutie:

$$a = 2^{2012}(2^7 - 2 - 1) = 2^{2012} \cdot 5^3 = 2^{2009} \cdot 10^3$$

Ultimele 4 cifre sunt 2000.

Răspuns: 2000

PROBLEMA 8 / 10

punctaj: 10

La împărțirea numărului natural a la 16 obținem câtul c și restul r . Determinați valoarea lui a , știind că r este număr prim și $r - c = 12$

Raspuns corect: 29

Solutie:

$$\begin{aligned} a &= 16c + r, 0 \leq r < 16; r - c = 12 \\ \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 12 \leq r < 16 \\ r \text{ prim} \end{array} \right\} &\Rightarrow r = 13, c = 1, a = 29 \end{aligned}$$

Răspuns: 29

PROBLEMA 9 / 10

punctaj: 10

Care este valoarea numărului $\overline{abc}$, știind că $7^a + 5^b + 4^c = 175$?

Raspuns corect: 230

Solutie:

$$7^3 = 343 \Rightarrow a \leq 2$$

- Pentru $a = 1$ ecuatia devine $5^b + 4^c = 168$. Din paritate obtinem ca $c = 0 \Rightarrow 5^b = 167$ care nu are solutii
- Pentru $a = 2$ ecuatia devine $5^b + 4^c = 126$. Din paritate obtinem ca $c = 0 \Rightarrow 5^b = 125 \Rightarrow b = 3$

$$\Rightarrow \overline{abc} = 230$$

Răspuns: 230

PROBLEMA 10 / 10

punctaj: 10

Pentru fiecare număr natural n , se notează cu $Z(n)$ numărul de zerouri cu care se termină numărul $1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot n$.

i) Calculați $Z(2019) - Z(2009)$

Raspuns corect: 2

punctaj: 5

ii) Aflați ultimele 2 cifre ale celui mai mic număr natural n pentru care $Z(n+10) - Z(n) = 2019$

Raspuns corect: 15

punctaj: 5

Solutie:

$$i) 2009! = 2^a \cdot 5^b \cdot m; (m, 5) = 1$$

$$2019! = 2^c \cdot 5^{b+2} \cdot n; (n, 5) = 1; c > a$$

De la 2009 la 2019 mai apar în plus doi factori de 5 (la 2010 și la 2015), iar aceștia aduc în plus două zerouri la finalul numărului.

$$\Rightarrow Z(2019) - Z(2009) = 2$$

ii) $Z(n+10) - Z(n) = p$, unde p este puterea maximă a lui 5 care apare în produsul $(n+1) \cdot (n+2) \cdot \dots \cdot (n+10)$

Valoarea minimă a lui n este $n = 5^{2018} - 10$ pentru că $n+10 = 5^{2018}$ și $n+5 = 5^{2018} - 5$ care este divizibil cu 5, dar nu și cu pătratul acestuia.

Ultimele 2 cifre ale numărului n sunt 15.

Răspuns:

i) 2

ii) 15

Total puncte:

100